

U. 29. 5316

ԳՈՒԲՏ ՏԻԻՄԱՆԼԸ ԿԻՒՆ ԱՐԱՐ
(Մանգրուկ նին 1981 թնճի նիւսիւէ սինտն
սլաղըյէ)

Մէրգուման յիմտիքի ճէպի տէլիք
ամիրալար, կիւեա հնալիի սէվմէքտէ
օլտուգլարբնտան, վէ թաշալալարը
դաներմագ իսթէմէքտէ պուլունտուգ-
լարբնտան, զայիֆ ագըլարբնճա, իշ-
կիւզար, աղդասէր, վէ հայրէնասէր
պիր լաթիլիգ նասպընը տիւ չինմէք-
տէ, վէ Խախտա ասըլ սահհիհի, հնա-
լիի ալտաթմագ իչին, մէղքիւր լիսա-
նը գուլլանմագ տա տորլար :

Պիղիկ ըքէշիմիզէն, պուշմարքն ա-
սըլ մազսէտի, չու պուշմարքիդ ա-
րասքնտու պիր պալաք տվամազ տըր,
եանի բաթրիդխանէ, ի վէ միլլէթի իշ-
լի տըլլի էլլէրինէ կէշիրէքէք, լէշ իւ-
ղէրինէ գոնմադ, վէ եաթօտ թէմիզ
բարա գազանմազ տըր, եանի, պիր
քէրէք խրիմեան հալրէթլէրինի աշա-
ղը ալաքգոտն սոնրա, քէնտի ճիզ-
վիթմէ թարիզլէրի, հիլլէ վէ տէսի-
սէլէրի, վէ հազդըլլու սէոյլէտիլիմիզ
հալտէ զայրէթլէրիլլէ, իսթէտիքլէր
պիր առաժը բաթրիդ իթմէք, վէ եէնի
բաթրիլինի գալըքսէն կէշէրէք տու-
տա տուրուրմանա, եանի, ճէյ սըր-
բաղան, իշթէ պիզ էլլէլլէրի, միլլէթին
սէվ կիլիլիսիւ օլան պիր բաթրիլի,
պիւթիւն դուվլէթլէրէ գաղըք գօեա-
րազ աշաղը ալապիլտիք, վէ սէնիտէ
բաթրիդ իթմիք, տիմէք տիր քի ի-
տէպիլտիք, տիմէք տիր քի պիլտէ
գուվլէթ վար տըր, պիզ սէնին պիլ-
տիլին առաւլարտան տէլիլիզ, պիզ
իսթէր իսէք սէնի տաթի աշաղը ալա-
պիլլէրիզ, ալթմէք պուշա տա իսպաթ
իսթէմէզ, կէօրիւնէն քէոյէ զըլաղուզ
իսթէմէզ, շիմտի սէն պիլիման, վէ
էկէր իսթէտիլիմիզ թարիզ տէ առաժ
ալըր եէօրիւր իսէն, պիլտէ սէնին օ-
լլուրուզ, վէ պի նուն իսկետէ սէնտէն
պաշգա պիր շէյ մաթիւլազ իթմէլիպ,
իլլա իւշ շէյ մաթիւլազ իտէրիզ, պի-
լինճիսի, Սամաթ եանըն պիլինճի բա-
րիդաւալը, եա Ալիքսան էֆէնտինին
սէլրինէ Դարու-քէհհասը, վէ եաթօտ
թաթրիլիլխանէ ալօդաթթը օլմալը տըր.
վէ իքլինճիսի, պիր դաշ զաղէթանըն,
վէ ալլէլուտուս չու Սանգուլմէնին նու-
ֆուլու, ալա շէյ օլան էհալինին իսին-
տէն գըրըլմալը տըր, զիրա, սէնտէ
բէք ալէա պիլլիլսին եա, պու դաղէթա
միլլէթիմիզ ճիլէլի ոսիլրէ նէգաթնտէ
պէտնամ դըրմադտա տըր, վէ հէլէ չու
Ազապեան պիլտարանը գալաթթըլտը
տըր քի, սոնրա սթրա փանտանա վաշ-
թարանա կէլլին, վէ պու պապտէ սէ-
նալա եօրուլմա, վէ զիհն եօրմա, պիզ
տիշիշիւրիլիզ իզթիլա իտէն տօլապը
թէսթիկիւհաշը գուրարըզ, էլ վէրիր քի
սէնտէ չէվիթմէք իսին լաղըմ կէլէն
նուալլէնէթի տիրիզ իթմէլիսին, վէ
սէլիւնճիւ թէքլիթիլիմիզ տաթի պաշգա
վէ պիլլիւք պիր շէյ օլմալըպ, իլլա,
սիւլալք պիր շէյ աթը, շէօլլէրի, պիզ
պիր հօլ իլէ չալըքը, կէրէք ընդհա-
տար ժողովաւ, վէ կէրէք Բաղաքա-
խան ժողովաւ պուլուշան պիր դաշ
սէքէք սիլլէ հէմէֆըհար օլմալան ա-
գալալըք, վէ ալլէլուտուս Դայսէրլիլ-
լէրլէրի իսթիլիա իտիլա պիր թարաֆ
սէքլիլմէկէ ճէհպուր իտէրիզ, սէնճէ
պիր շէյ հօդ տուր, եալըքըն էլլիլիր
քի պիր շէյ պիլտապէր կիլիլ ոլուլու-
նապըն, իշթէ օլ վազըթ, պիզ պու-
ղէվալը միլլէթէ չօզ իսիլիլքը եաբա-
պիլլէրիզ, չիւնքի, դարուտա իսթէտի-
լիլիլիզ կիլիլ պիլլէ հէմէֆըհար պիր տ-

տաժամբողջ օլտուգտան պաշգա, մէճխւ-
լէր տախի պիգէն հէմէֆքերար ազալար-
տան միւրէթթէպ օլմուշ օլուրլար,
տխմէք տիր քի իշէրտէն էմին օլուրուզ,
վէ տիշարաան տախի Գայսէրիյէլիէ-
րին, վէ խուսուսիյլէ փանոսանըն վէ
Մանգուսէսինին նուֆուզուսու գըրմը
օլտուզումուղտան, տիւշմէնտէն ազա-
տէ պուլունուրուզ, վէ սէրպէսթ սէր-
պէսթ իշ կէօրիւրիւզ իշ» տխմէք խ-
թէրիւր :

Նէ՛ գատար ագբլանէ թէ տպիր, վէ
նէ՛ գատար տողրու հիսապ, սահիհհէն
չօգ իր՝ ուրու, չիւնքի հէմ օլ վագբթ
բաթրիգ խանէ տէն ի չէրի ալ թու՛ն եաղ-
մահա պաշլար, վէ հէմտէ, միլլէթ իս-
թէն ի տրիկի գալբպա տէօք իւրմիւշ օ-
լուր, չիւնքի, սէս չըգարա՛նքն թէրէ-
սիննէ վուրարագ, սէրսէմ ի թմէք ի չին
պոնտա՛ն կիւղէլ պիր եօլ օյամաղ :

Օւ վազքթ, հէր շէյի գարշաբերքս
վէ գարշաբերք նիդամբնա գոյմագ կիպի
գօլայ պիր շէյ օլամագ, պունլարբն ա-
սըլ էֆթերաբ, պիր քերրէ իսթէտիք-
լէրի գամիր ու զիմէթսիդ, վէ տին ու
իմանաբդ ատամբ պիր քերրէ գարու
քեռհեաքեռ Կարտըլար մը, քէնտի գըս-
սա ագըլլարբնա, մանասթըլար իլէ
առաջնորդլարբ էլէ ալմագ, վէ թօդ-
լու քիլիմ կիպի վուրմագ սիլըմէք տիր
հէր նասըլ օլա սիլքտիքնէ ալթուռ
թօղլարբ չըգար, վէ արգասընտան,
յօրպաճըլարբ գարշաբերքմագ տըր, վէ
պիրադտա օնլարբն կիւնահնըր եանի
թօղունու չըգարտագտան սօնրա, քէ-
մալի չիթիֆաթ իլէ եինէ իլլէրինտէ
իպէգա իթտիրմէք տիր, օլ վազքթ օր-
տու բէք մունթադամ օլմուշ օլուր, իչ-
ի տիլի իթթիֆագ հասըլ օլուր, չիւն-
քի պունլար մանասթըլար իլէ առաջ-
նորդլարբն վէ յօրպաճըլարբն թօղլա-
րբն չըգարտագլարբնտա, պիր կիւզէլ
իպէթ, վէ բէք միւֆիտ պիր տէրս
վիրմիշ օլաճագլարբնտան, հալիլլէ օն-
լար տախի, քէնտիլէրտէն աշաղբ օ-
լանլարբն կիւնահնլարբն վէ թօղլարբ-
ն չըքարմայա եօլ էօյրէնմիշ վէ հագգ
գաղանմըշ օլուրլար, էմմա պու առա-
տա, պիր գարշ իկէն վէ պիր թիւա-
թիսըլլըք իտէն, վէ եախտ պիր
գօղիւռնու գ վիրէն օլուր իմիշ, օնուն
պէրէսի բէք ասան տըր, Գարու քէհ-
եասը պիլիմ բարիգաւակ տէլլի մի
տիր եա, սանինտէ գարուեա պիր թագ-
լիր, պիր իթթիրա, պիր թէշէքքի իշ
պիթէր կիտէր, էմմա աղ վազքթտան
դօղունու չըգար վէ գարու պունու
ֆէհմ իտէր, վէ էհալտէ պաշ գալ-
տըրըր իմիշ, եինէ դարաբը եօգ տուր
կէչիմիշ մաղի տիրլէր, աթքնա պինէն
իսիւլիտարա կէչիմիշ սլուր, պիր կիւն
պէլիլի պէլիլէ տիր, հիշ տէլիլ իտէ
լու կէթիֆագ վէ չու հալ պիր սէնէ
վէ եախտ ալթըլ ալտա՝ մը սիւրմէզ,
նլարտա քէնտի եիւլէրինի թագթ-
մուշ օլուրլար, հաթթա, պու թէր-
թիպէն պաղբ դաղէթալար իչին պիլէ
պիլիլէք մէնֆառաթ գարուլարբ աշըլ-
միշ օլուր, չիւնքի դաղէթա եաղար իշ
գարշաբերք, սուլարբ պուլանտըրըր,
թէշէքքիլէր բաթրիգխանէ կէլիլլէր,
աթթրիգխանէ դաղէթաճըլար կէօն-
տէրի, վէ դաղէթաճըլար տախի թէք-
տարբն բաթրիգխանէ կէօնտէրիլէր,
թէօյլէրիլէ կիւզէլ պիր տիրէլին չէ-
լիլլիմիշ, վէ իթթէնիլան գունէթ օ-
գունմուշ օլուր, վէ դաղէթա օգու-
նագլըգտա թէրաղգըր պուլուր :

Շիմտիքի ճէպի տէլիք ամիրալոր ,
զու. Եօլ իկէ պիր քէրրէ քէնտի ճէպ-
լիքնի տիքտիքտէն սօնրա , էհալինին
տախի ճէպինի տիքմէք նիյէթի մէմ-

տուն է Եսինտէ պուլունմազ տա տըրլար . պունլար իսթէֆիքլէրի կիպի բաթրի . կէ մալիք օլտուգ տան սօնրա (վա՛յ էօյ-լէ առամլար կիւնիւնտէ վէ ապլսինտէ , մազալա՜հ բաթրիգ օլաճուգ օլան սէ-ֆլիլին հալինէ) , թաշրալարուա Սահմա-նադրու.թիւնու իճրա իթտիրէճէքլէր , գուլում ու թէնատտիրեթին էօնիւնիւ , պիրտնէ պիրտ . քէստիրէճէքլէր , իս-թանպոլա լիրա , վէ Հայաստանա տա-խի ուլում ու ֆիւնուն եաղտըրբաճագ-լար տըր :

ՊոնՆլար քէնտի միւրատլարքնա իրէն
պիւմէք իշին, էլվէլա պիր դօլտան,
միլլէթին գուռուսունու գազմեա
պաշամբշար, վէ դատը եօրանլըք քէն,
տիլէրէ պիր սէրմայէ իտէրէք, իրի սէ-
նէտէն պէգու ընդհ. ժողովու պիր էյ-
լէնճէ, պիր գաւլահ, վէ պիր չանչան-
լըք մէրքէզի իթմիշլէր, պազը երես-
վոխանալը իսթիֆայէ մէճպուր իլլէ-
միշլէր, վէ իսթէտիքլէրի ատամլա-
տան խալլիճէսինի միլլէթճէ մէմուրիյ-
լէթլէրէ կէչիրթէպիլմիշլէր, վէճասը
ասը մագսէտլէրինէ իրէրէք, բաթրիգ-
հաղրէթլէրինի, պիւր ճիւղի վագըթ
նարտըղլարը կիպի, պիւլթիւն պիւ-
լթիւն բէնչէլէրինէ կէչիրթէմտիքլէրին-
տէն, չիմտիտէ 'է խաչ հան դոս պաղլըշ-
մանա պաշամբշար տոր :

Պու Սահմանադրութիւն տէրի պաշարը բնագոյտ, վէ հէր թագսիրթը բաթրիդ հազրէթլէրի իւլլէրինէ պրագմագոտա օլտն խէեալի տունեա ազգասէրէրի, թաշրալարը ածըմանեա, վէ զուլում ու թէնտտիւեաթըն տէֆլինէ չաւը բնագլըլը վատ իտիպ վէ էհալիյէ պօշ իսիլտլէր կէօօթէրտիքլէրի հալտէ, թաշրալարտա Սահմանադրութիւն իմրա իթմէքլիքտէն վաղ կէչտիր, օլգատար չանչանլար իթմիլլէր, վէ օլգատար մուտաղալարը մուհիպ օլմուշլար տըրքի, հէնուզ պու կիւնէ գատար, ընդհանուր ժողով կիպլ, թէքմիլ միլլէթ տիմէք օլտն պիր ժողով, պիրղաթ քէնտիյիս հիւսնի նիդալմընտա կիթմէսինէ տայիր պիր ուֆագ նիդամնամէյէ պիլլէ մալիք օլամամըշ տրի,

Պիր բաթրիզ ազլինէ, վէ պիր մի-
էթի նիզամնա գոյմանա գալլգըն
պու ատամար, օլ գատար սէփիւ տիր-
էր քի, պիզլաթ քէնտի իւանէլէրինի
տէյիւ, քէնտի լախարընը պիւէ գու-
մանաանա միւզթէտիր տէյիւ տիրլէր,
պունլարտա օլան պաշ սերմայէ, էն
պիւյիւք լիւնադաթ վէ ֆէթանէթ վէ
հլինէր ու սանաթ անճադ ետայնճը-
լըզտան, հարհարլըզտան, իֆիթիրա-
ճըզտան, սէրհօլլուզտան, պալմադ-
ճըլըզտան, սնըլըզտան, սոլանտըրը-
ճըլըզտան, վէ գուրտ կիպի տիւմա-
նը կիւն արամազլըզտան իպարէթ պու-
լունմադտա տըր :

Հէմպոնլար օգտաւոր առի, գօր-
դագ վէ ալագ առաժար տըր քի,
էօլէ մէրտնէ մէյտանէ չըգարագ, միւ-
թէպէր եհրլէրտէ վէ միւթէպէր զաթ-
ար իլէ մէշվէրէթ իթմէքտէ օլմա-
նըպ, իլա կիշլի կիշլի, վէ բիս բիս
շաւնիլէր վէ գօլթուդար քէօշէի-
րնտէ, իրմէնի . . . լէրի օլմագլըք
գուրմագտա վէ տիշիւնմէքտէ տիշէր

Պունևար էօյէ միւֆսիտէր զէ միւ-
ղէլիւրէն տիւրէն քի, պիւ քէրէ
պիւ առամա զարաղ պաղլաառլը մը,
իյէթի մախուֆէլէրին իճրա իտէմէ-
տիւրլէրինտէ, լծա օսանառլը պըզ-
տըրանա գտտարղօլալամաղլը պիւ
թէնտպիւ իթիլիսաղ իթմէքտէ տիւրէր,
նասը քի, պու աէֆա, իքրիմնա ճազ-
էթլէրի ճապգընտա տախի մէգըիւր

Թափրիգի թուժարագ, նաարէտտին հոճանքն պաշընա կէլիշ օլան պիր հալի խաթըրն կէլիթթմէքտէ տիրէր, չէօլէ քի, պիր կիւն նարտէտտին հոճա պիր էշէկէ պինէրէք կիթմէքտէ քիւքն, պիր թագքմ պօշպօղաղար գալը շըսընա չըգարագ, էսհա՛ պօշառն հօճէնէ պիշիշ, պօշառն հօճա էշէնէ պիշիշ տէ՛ն յի պաղըրշմանա պաշլարլար, վէ հոճա հիճապընտան նաչի էշէքտէն աշաղը ինէրէք եէտէկինէ ալըր, վէ պալլար եուլարընտան չէքէրէք կիթմէկէ, պօշպօղաղար պունա տախի պիր մա՛նէն վիրմէք իսթէտիրքլէրինտէն, երինէ պաշլարլար, էսհա՛ հօճան պօշառն, էշէյէ պիշիշէ եէրտի, էսալլարընտէնէրէք ինիշիտէ, վէ ինիշիտէ պիշ հօճա օլտաշա հալտէ պիր էշէնէ ինիշիտէ ինիշիտէ տէ՛ր, տէ՛յի պաղըրշմաղա. հօճա պու տա օլմատը, տիմէք տիր քի պու տա աեքպ իմիշ տէյէրէք, էշէկի էճնէ պըրագշըր, վէ պաշլար քէնտիտի տէ րգաաքնտան կիթմէկէ, պօշպօղաղար պունա տախի պիր մանէնա վիրմէք իսթէտիրքլէրինտէն, պաշլարլար երինէ, էսհա՛ հօճանա պօշառն, օլտաշառն էշէին պըքաշարտէն ինիշիտէ տէ՛ր տէ՛յի պաղըրշմաղա, արթըր հօճա նէ եաբաճարընը շարբըրտըրընտան, հէման էշէկինի ումուղաաղըր կիպի եօլու էլէ ալըր իսէ տէ, պօշպօղաղար հալիյէ, հօճա, էշէին պըքաշարտէն, էսհա՛ տէ՛յի, տահա զիեատէ պաղըրշմանտ պաշլարտըքլարընտան, հէման հօճա գահըրընտան վէ հիճապընտան նաչի, էշէկի պըրագտըրըր կիպի պիր թարաֆա սա՛լուշուր, վէ պու հալ պօշպօղաղարընտէք ալէն իշլէրինէ եաբար, չիւնքի միւրատարըր հասըր օլուր, հէմ էշէկէ կիւղէլճէ քէնտիտի պինէրէք, վէ հէմ տէ հօճանք եառա եօլտա պըրագմըշ օլուրար :

իշխէ միւլէթիսիգտէ տախի, չիմտի
պիր ուֆագ թագըմ, թբպգբ մէրգու-
նան պոշպօղաղարբն թախիթինի թու-
թարագ, շու եա պու զաթթ, հիչ տէ-
լիլ խտ պրգտըրարագ գաչըրմանա չա-
բմագտա օլտուգլարբնտան, պու կիւն-
էրտէ տախի, մէյտանը խալի պուլ-
տուլար զուիւմիւլէ, Պատրիարք հագ-
նէթէթիւրինի էլէ ալմըշլար, հէր կիւն
ուերառ ուլմաղ պիր շէյ սէօլլէմէքտէ,
պիր շէյ եաղմագտա, վէ թբպգբ նաս-
նէտտին հօճա կիպի, բաթիւրիւխանէ-
տէն գաչըրմանա, վէ իսմէտի.րլէրի
կիպի օյնամաեա չալըլմագտա տըրրար :

լաքին , պու. պիր գաչ . քիշխտէն ի-
պարեթթ օլան ճէպի տէլիք ամիրալար
լէ , բէնտի հհմէֆքեարարը շունու
գիւմէլի տիրլէր քի , նէ մէյտան բէն-
տի գանն իթտիքլէրի կիպի պօշ տուր ,
լէ նէ տէ խըխեսան հագըլէթլէրի էօյլէ
բաթթըրտըհա բապուճ պըրդադան բաթ-
թիգլէրտէն տիր , օ . բէնտի տարտակ
սպըլարընա դըբըշ տէյէրէք , բար
նաղանմազ իշին պաշդա պիր դարու
բարմալը տըրլար , բէնտի իսթէտիք-
էրի կիպի բըհազէլէր վէ մլարթէրիպ-
էր վէ մլաֆսիտէր , բաթթիգ խանէտէ
թարու քէհետաք վէ ալօգաթ օլապիլ-
լէք իշին արթըզ միլլէթ վէ պիգ պիւ-
թիւն պիւթիւն էօլմիւշ օլմալընըզ ,
քէհեալըգ իթմէք իշին լէհնի ճամի
նալվուտուու , վէ ալօգաթլըգ իթ-
լէք իշին տախի դատաստանական խոր-
նուրդ գարուտուու պէքլէսէլէր քեռ-
թի տիր . . . վագաա , միլլէթմիդ սէ-
թիլ հալտէ պուլունհաուլունտան , պիր
օգ անպիտանլարա դուրա վիրմիշ տիր,
նալմէքաթի տիր , վէ խայլի վագըթթ
լէրան վիրէճէք տիր , լաքին , հիշ տէ-
ղիլ խա բաթթ կելա , միլլէթլիլ խայր
ւ մէնֆաաթթնք պիւրիր վէ արաք միւ-

